

Liite Bilaga 1 Arjen ja vapaa-ajan toimialan talousarvioesitys vuodelle 2026 ja suunnittelukaudelle 2026–2028

4.7 Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid

Vastuualue:

Arjen ja vapaa-ajan toimiala edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa sekä järjestää asukkaiden palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Toimiala jakaantuu kolmeen vastuualueeseen:

- Hyvinvointipalvelut
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- Työ-, elinkeino- ja maahanmuuttajapalvelut.

Arjen ja vapaa-ajan toimiala huolehtii lakisääteisten vaikuttamistoimielinten käytännön toiminnasta.

- Nuorisovaltuusto
- Vammaisneuvosto
- Vanhusneuvosto

Sipoon kunta ostaa lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon palvelut Porvoon kaupungilta. Arjen ja vapaa-ajan toimiala vastaa Porvoon ja muiden itäusmaalaisten kuntien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026

Sitovuustaso toimintakate

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	4 815	4 821			
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 17 693	- 17 854			
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 12 878	- 13033			

Toimintakate tulosalueittain

Verksamhetsbidrag enligt resultatområde

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 7 028	- 7 091			
Hyvinvointipalvelut / Valfärdstjänster					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 1 386	- 1 497			
Työllisyys- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringsstjänster					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 4 464	- 4 445			

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	4 815	4 821					
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	458	488					
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	364	418					
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	279	248					
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	3 714	3 666					
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 17 693	- 17 854					
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 5 691	- 5 513					
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 4 308	- 4 779					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 2 019	- 2 008					
Avustukset / Understöd	- 2 070	- 2 079					
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 3 605	- 3 474					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 12 878	- 13 033					

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Arjen ja vapaa-ajan toimialan toimintaympäristöön vaikuttavat väestönkasvu, ikääntymisen kiihtyminen ja väestön monimuotoistuminen. Lapsimäärän ennustetaan pysyvän vakaana, kun taas ikääntyneiden määrä kasvaa, mikä lisää hyvinvointia ja osallisuutta tukevien palveluiden kysyntää. Toimialan palveluissa painottuvat yhteisöllisyyden vahvistaminen, saavutettavuus, digitaalisuus ja kestävä kehitys.

Suomen taloustilanteen haasteet vaikuttavat Sipoon arjen ja vapaa-ajan toimialaan sekä rahoituksen että palvelukysynnän kautta. Valtionosuuksien muutokset ja kustannusten nousu asettavat paineita toimialan resurssien käytölle. Tämä edellyttää palveluiden tehostamista ja priorisointia. Samalla taloudellinen epävarmuus voi lisätä kuntalaisten palveluntarvetta, erityisesti hyvinvointia, työllisyyttä ja osallisuutta tukevista palveluista. Toimialan kehityksessä korostuvat kustannustehokkaat, asiakaslähtöiset ja yhteisöllisyyttä vahvistavat palveluratkaisut.

Työllisyys- maahanmuuttajapalveluissa kehitetään rakenteita vastaamaan TE-uudistuksen tuomiin vastuihin. Elinkeinopalveluiden keskeisenä tavoitteena on varmistaa Sipoon kunnan ja elinkeinotoiminnan elinvoimaisuus. Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, Sipoon opisto ja hyvinvointipalvelut edistävät kuntalaisten arjen hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista yhteistyössä kunnan muiden toimialojen, järjestöjen ja asukkaiden kanssa.

Riskianalyysi

Suurimmat toiminnalliset riskit arjen ja vapaa-ajan toimialalla liittyvät kasvavaan palveluiden kysyntään ja resurssipulaan erityisesti valtionrahoituksen pienentyessä. Tämä voi johtaa henkilöstövajaukseen ja palveluiden laadun ja saatavuuden heikkenemiseen.

Keravan ja Sipoon työllisyysalue vastaa alueen lakisääteisistä työvoimapalveluista. Vaarana on, että palveluiden kustannukset kasvavat nopeammin kuin niiden perusteena olevat valtionosuudet. Si-

poon kunta järjestää ennaltaehkäiseviä ja työllisyyttä tukevia työllisyyspalveluita, joita kehitetään yhteistyössä työllisyysalueen, hyvinvointialueen, kunnan elinkeinon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. Mikäli näihin palveluihin ei panosteta riittävästi, Sipoon lakisääteiset työllisyysmenot kasvavat.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousvaikeudet ja sen myötä palveluihin tehtävät muutokset voivat aiheuttaa haasteita ennalta ehkäisevien hyvinvointipalveluiden koordinaatioon.

4.7.1 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster

Vastuualue:

Kirjastopalvelut
Kulttuuripalvelut
Liikuntapalvelut
Nuorisopalvelut
Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / 20
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	746	744			
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 7 775	- 7865			
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 7 028	- 7091			

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Kulttuuri ja vapaa-aikapalveluihin kuuluvat Sipoon opiston lisäksi kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Palvelu tarjoavat kunalaisille mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen. Ne edistävät hyvinvointia ja tarjoavat mahdollisuuden kokea yhteisöllisyyttä. Toiminnalla on merkittävä vaikutus yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut ovat keskeisiä aikuisväestölle suunnattuja hyvinvointia edistäviä palveluita. Kunnan asukasmäärän kasvaessa palvelujen kysyntä kasvaa.

Lasten ja nuorten palveluita kehitetään huomioiden valmisteilla oleva Sipoon malli, joka pohjautuu Planet Youth-toimintamalliin. Yhtenä keskeisenä tavoitteena on, että aikaisempaa useampi lapsi ja nuori osallistuu ohjattuun harrastustoimintaan. Hobari-toiminnan valtionrahoitus pienee vuonna 2026. Sen seurauksena kunnan omarahoitusosuus kasvaa, mikä puolestaan kasvattaa opiston toimintakuluja.

Wessmantalo on parantanut nuorisopalveluiden mahdollisuuksia kehittää ja monipuolistaa palveluita ja toimintaa yhteistyössä kulttuuri-, ruoka- ja työllisyyspalveluiden kanssa. Talo tarjoaa aikaisempaa paremmat lähtökohdat kolmannen sektorin kanssa tehtävälle yhteistyölle.

Kulttuuripalveluiden toiminnassa painotetaan kuntalaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa. Kulttuuripalvelut luovat edellytyksiä sekä paikallisten että vierailevien taiteilijoiden ja kuntalaisten luovalle vuorovaikutukselle.

Kirjaston toimintaa kehitetään palautelähtöisesti. Lukutaitotyön rakenteet on uudistettu ja lasten- ja nuorten toimintaa vakiinnutetaan. Ikäihmisten palveluita kehitetään yhteistyössä liikuntapalveluiden ja yhteisten asiakaspalveluiden kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden uudistetut avustustperiaatteet otetaan käyttöön vuonna 2026.

Liikuntapalvelut / Idrottstjänster

Kunnan vastuulla on luoda yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla, mm. järjestämällä liikuntaluja, sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla laistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikuntapalvelut tekee aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulutuksen sekä yhteiskunta ja ympäristön kanssa.

Lasten ja nuorten liikuntaneuvonta on käynnistynyt yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen koulutuspalveluiden kanssa valtion hankeapurahalla. Lasten, nuorten ja perheiden liikuntaneuvonloksia arvioidaan sekä mahdollisuuksien mukaan vakinaistetaan osaksi kunnan toimintaa. Aikuisten niorien liikuntaneuvonta on toiminut kunnassa vuodesta 2017 alkaen.

Liikuntapalveluiden ylläpidettävien liikuntapaikkojen määrä kasvaa vuoden 2025 aikana, sillä Södörurheilupuiston alueelle rakennetaan tekojää, joka on kesäisin tennis- ja pesäpallokenttänä. Tämä liikuntapalveluiden henkilöstö- ja ylläpitokustannuksia. Kerava-Sipoon liikuntahalli valmistuu tammikuussa 2026.

Nuorisopalvelut / Ungdomstjänster

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee luoda edellytyksiä nuorisotyöll toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kunnan tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluvien viranomaisien sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisolan järjestöjen, seurakuntien ja nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävä on parantaa sipoolaisten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisopalvelut huolehtii kunnanhallituksen alaisen. Nuorisovaltuuston käytännön toiminnasta.

Nuorisopalveluiden toimintaa kehitetään entistä asiakaslähtöisemmäksi asiakasryhmät huomioon ottaen. Tavoitteena on nuorten osallisuuden vahvistaminen kaikessa toiminnassa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on ehkäistä 17–29-vuotiaiden nuorten syrjäytymistä kohtaamalla jaamalla heitä yksilöllisten tarpeiden mukaisten palveluiden piiriin. Sipoossa etsivä nuorisotyö on usein olemaan myös tuo jatkopalvelu, koska mm. mielenterveys- ja päihdehuoltopalveluja sekä sen ohjaukseen liittyviä palveluja on heikosti saatavilla. Etsivä nuorisotyö tekee tiivistä yhteistyötä

kumppaneiden kanssa sekä kunnan sisällä että ulkopuolisten tahojen kanssa, jotta nuoret saisivat tarvitsemansa palvelut.

Erityisnuorisotyössä tuetaan nuorta erilaisissa ongelmatilanteissa ja ehkäistään suurempien ongelmien syntymistä. Erityisnuorisotyön pääkohderyhmä on 12–16-vuotiaat nuoret. Erityisnuorisotyöntekijän työtehtäviin kuuluvat muun muassa yksilö- ja ryhmätoiminnan ohjausta, päihde- ja seksuaalikasvatusta, elämäntaitojen vahvistamista ja jalkautumista nuorten pariin.

Vapaa Sivistystyö / Det fria bildningsarbetet

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista.

Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Vapaan sivistystyön toimintaperiaatteeseen kuuluu, että sillä ei ole tutkintotavoitteita eikä sen sisältöjä säädellä lainsäädännössä. Sipoon opiston toimii elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta ja vastaa alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin. Opinto-ohjelma tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi sekä lähiopetuksena että etäopetuksena.

Sipoon opisto järjesti lukuvuonna 2024-2025 yhteensä 475 kurssia joille osallistui 6201 opiskelijaa.

Sipoon opiston vastuulla on myös järjestää harrastamisen Suomen mallin mukaista kerhotoimintaa Sipoossa (Hobari-kerhot). Lukuvuonna 2024-2025 järjestettiin Sipoossa 55 Hobarikerhoa joihin osallistui 860 lasta.

Sisäiset vuokrat muodostavat suuren osan Sipoon opiston talousarviosta. Taloustilanteen kohentamiseksi pyritään nostamaan tilojen käyttöastetta ja kasvattamaan kurssien osallistujamääriä.

Kulttuuripalvelut / Kulturtjänster

Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista. Kulttuuripalveluiden toiminnan painopisteet ovat kulttuurisuunnitelman mukaisesti kaksikielisyys, luonto ja rakennettu ympäristö, monipuolinen kulttuuritarjonta sekä niiden hyvä saavutettavuus ja viestintä, yhteistyö ja yhteisöllisyys.

Kulttuuripalvelut toteuttavat yhdessä paikallisten yhdistysten ja muiden yhteistyötahojen kanssa em. painopisteisiin liittyvää toimintaa. Topelius-sali mahdollistaa monipuolisen tapahtumatarjonnann. Kulttuurisalin kävijämäärä on kasvanut salin aktiivisen markkinoinnin seurauksena. Wessman-salin kulttuuritarjonta keskittyy lasten ja nuorten kulttuuriin.

Söderkullan kartanon makasiini toimii kesäisin kotiseutumuseon näyttelytilana. Sen yläkertaan on perustettu taidegalleria. Pesula Galleria ja K17-taidetila Artborgin kupeessa tarjoavat kotimaisille

ja kansainvälisille taiteilijoille mahdollisuuden esitellä teoksiaan.

Kunta järjestää taiteen perusopetusta yhteistyössä opetusta antavien oppilaitosten kanssa. Koska kiinnostus ja halu taiteen harrastamiseen ja tavoitteelliseen oppimiseen on suurempi kuin tarjolla olevan opetuksen määrä, oppilaspaikkoja lisätään. Kuvataidetta ja musiikkia yhdistävän iltapäivätoiminnan perustamismahdollisuuksia Sipoossa kartoitetaan.

Tiedottamista eri taidealojen opetus- ja harrastusvaihtoehdoista kehitetään. Yhteistyössä Porvoon kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa toteutettava Skapa-hanke loppuu elokuussa 2026. Sen konkreettisia jatkotoimenpiteitä luodaan yhteistyössä varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden kanssa. Tavoitteena on juurruttaa hankkeen hyvät käytännöt osaksi kunnan omaa monialaista taidekasvatustyötä.

Vuonna 2026 Kulttuuripalvelut jatkavat kulttuurisen osallisuuden, saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamista Sipoon kunnan strategisten tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia luoda toimintamalli, jolla mahdollistetaan kansainvälisten taiteilijoiden työskentelyä Sipoossa.

Kirjastopalvelut / Bibliotekstjänster

Kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Sipoon kunnan kirjastot sijaitsevat Nikkilässä ja Söderkullassa.

Kunta ostaa kirjastoautopalvelut Porvoon kaupungilta. Kirjastoauto vierailee säännöllisesti kyläkouluilla ja päiväkodeissa. Kirjastopalvelut ylläpitävät koulukirjastoja. Esiopetusryhmillä on oma eteiskirjastopalvelu. Kirjastojen kotipalvelut edistävät yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja elämänlaatua tarjoamalla kirjaston aineistot ja palvelut henkilöille, jotka eivät pääse itse kirjastoon.

Kirjastojen tapahtumatoiminta on rikastaja digineuvonta osaavaa. Kirjasto tarjoaa lapsille ja nuorille ilmaista kerhotoimintaa.

Kirjastot tekevät aktiivista lukutaitotyötä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulutuspalveluiden kanssa. Tulevana budjettikautena varmistetaan lasten- ja nuorten uusien palveluiden sujuvuus ja kehitetään ikääntyvän väestön palveluita yhteistyössä liikunta- ja yhteistesten asiakaspalveluiden, kolmannen sektorin ja asiakkaiden kanssa.

Sipoon kirjastopalveluita kehitetään kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti edistämällä yhdenvertaisuutta, elinikäistä oppimista ja ympäristövastuuta. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä kunnan muiden palveluiden ja toimialojen, kolmannen sektorin ja asiakkaiden kanssa.

4.7.2 Hyvinvointipalvelut / Vålfärdstjänster

Vastuualue:

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
Ruokapalvelut
Yhteiset asiakaspalvelut

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	3 814	3 746		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 5 200	- 5244		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 1 386	- 1497		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue vastaa lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:n mukaisista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuista sekä lain ehkäisevän päihdetyön (523/2015) 5 §:n mukaisista kunnan ehkäisevän päihdetyön vastuista. Lisäksi palvelualue vastaa Planet Youth -toiminnasta, veteraanien tukemisesta, varattomien hautaamisesta, vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä ympäristöterveydenhuollosta.

Palvelualueen toiminnassa painotetaan entistä systemaattisempaa otetta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Tämä näkyy erityisesti tiedolla johtamisessa, toimintamalleissa, arjen käytännöissä sekä koko kunnan ja sidosryhmien välisessä yhteistyössä.

Toiminnassa huomioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin, jonka mukaisesti osa valtionosuuksista määräytyy kunnan tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön perusteella.

Valtuustokauden 2025 - 2029 koko kunnan hyvinvointityön painopisteet, tavoitteet ja keskeisimmät toimenpiteet määritellään laajassa hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa, joka valmistuu alkuvuodesta 2026. Suunnitelma toteuttaa kuntastrategiaa ja pyrkii vastaamaan sipoolaisten tunnistettuihin hyvinvointihaasteisiin. Niitä on kuvattu Sipoon kunnan laajassa hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa vuosilta 2021 - 2024. Erityisenä haasteena on lasten ja nuorten hyvinvointi, joka on heikentynyt laaja-alaisesti viimeisten vuosien aikana. Tähän kehityskulkuun pyritään vaikuttamaan.

Vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintasäännöt on uusittu. Neuvostojen toimintaa ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään neuvostojen ja kunnan toimialojen yhteistyöllä.

Heikkenevä taloustilanne haastaa kunnan hyvinvoinnin edistämistyötä etenkin, jos talouden leikkaukset kohdistuvat keskeisiin, kuntalaisten hyvinvointia tukeviin palveluihin.

Ruokapalvelut

Koulujen ja päiväkotien ruokailijamäärät pysyvät tasaisina. Maailmanpoliittinen tilanne vaikuttaa jatkossakin elintarvikkeiden, sähkön ja polttoaineiden saatavuuteen ja hintaan ja hintakehitys on vaikeasti ennustettavissa. Ruokalistan kehitystyö jatkuu ottaen huomioon ravitsemussuositukset, asiakastoiveet, kustannukset ja tuotantotapa.

Yhteiset asiakaspalvelut

Yhteiset asiakaspalvelut vastaa Sipoon info-pisteiden palveluista Nikkilässä ja Söderkullassa sekä kunnan vaihteen, chatin ja info@sipoo.fi -sähköpostin pyörittämisestä yhteistyössä kunnan tiedottajan kanssa. Palvelupisteet sijaitsevat kirjastojen yhteydessä. Yhteiset asiakaspalvelut hoitaa kunnan sisäistä ja ulkoista postitusta, Kuntalan vastaanoton toimintoja ja muita kunnan sisäisiä tukitoimintoja, kuten matkavakuutuskorttien ja DVV-varmennekortin luominen sekä henkilöstölahjojen jakaminen. Kunnan hallintorakennuksessa Kuntalassa Lukkarinmäentiellä yhteisten asiakaspalveluiden rooli on näkyvä ja tulee olemaan entistä merkittävämpi Yhdyskuntatalosta luovuttaessa.

Yhteisen asiakaspalvelun tavoitteena on taata kuntalaisille joustavat, ajantasaiset ja matalan kynnyksen mahdollisuudet asioiden hoitamiseen kunnan kanssa kaksikielisesti. Yhteiset asiakaspalvelut toimii myös HSL-asiamiehenä Sipoossa ja tarjoaa etäyhteyksimahdollisuuden asioida Kelan palveluihin. Yhteiset asiakaspalvelut tukee kunnan sisäistä toimintaa kehittämällä postituspalveluita, vaihteen toimintoja ja palveluneuvonnan asiakaspolkuja yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Yhteisten asiakaspalveluiden kuljettaja vastaa myös kahvituksiin ja puistoruokailuun liittyvästä logistiikasta.

Yhteiset asiakaspalvelut

Asiakaspalvelun palvelupisteiltä saatavat palvelut Sipooinfoissa Nikkilässä ja Söderkullassa pysyvät ennallaan. Fyysisissä pisteissä tai niiden sijoittelussa tulee vuoden 2026 aikana muutoksia. Kirjaston kanssa yhteisten tilojen toimintoja ja palveluiden tarjoamista muotoillaan yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa.

Vuoden 2026 aikana kehitetään mm. kunnan postituspalveluiden toimivuutta, vaihteen toimintaa ja muita asiakaspalvelun palveluneuvonnan tehokkuutta lisääviä toimintoja. Yhteisten asiakaspalveluiden tarjoama puistoruokailun logistiikka jäänee pois mikäli puistoruokailu päätetään säästötoimenpiteenä lopettaa.

Ruokapalvelut / Kostservice

Ruokapalvelut valmistavat päivittäin yhteensä noin 4000 aterialla päiväkodeille, kouluille, oppilaitoksille ja Kuntalan henkilöstöravintolaan. Erityisruokavalioiden osuus on 5-8 %. Ruokapalvelut vastaavat myös kunnan tilaustarjoiluista ja puistoruokailun ruokatuotannosta. Ateriat valmistetaan kahdessa valmistuskeittiössä (Lukkari koulun keittiö ja Wessman-talon keittiö) Cook&chill -tuotantotavalla. Jakelukeittiötä on yhteensä x.

Palvelualueen toiminta perustuu varhaiskasvatuslakiin (540/2018), perusopetuslakiin (628/1998),

lukiolakiin (714/2018) ja lakiin ammatillisesta koulutuksesta (531/2017). Lisäksi toimintaa ohjaavat valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018), joka antaa tarkempia säännöksiä ravinnon terveellisyydestä ja ruokailun toteuttamisesta. Lisäksi Opetushallituksen määräykset ja ravitsemussuositukset täsmentävät ruokapalveluiden käytännön toteutusta.

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue vastaa koko kuntaa koskevan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisesta ja koordinaatiosta. Tämä käsittää hyvinvoinnin edistämistä koskevan strategisen johtamisen, tiedolla johtamisen, yhteistyön johtamisen sekä toimenpiteiden suunnittelun yhteistyössä toimialojen ja sidosryhmien kanssa. Kunnan hyvinvointityön painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet määritellään valtuustokauden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa. Valtuustokauden 2025 - 2029 hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma valmistuu alkuvuodesta 2026.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue vastaa lisäksi ehkäisevän päihde-, mielenterveys- ja väkivalta-työn koordinaatiosta, Planet Youth -toiminnan koordinaatiosta, vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnasta, kunnan ei-lakisääteisistä veteraaniavustuksista sekä varattomien hautaamisesta. Palvelualueen vastuulla on myös lakisääteinen ympäristöterveydenhuolto, joka toteutetaan ostopalveluna Porvoon kaupungilta.

Palvelualueen toiminnasta vastaa hyvinvointipäällikkö. Hyvinvoinnin edistämisen tiimiin kuuluvat lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija ja Planet Youth -koordinaattori.

Palvelualueen toimintaa määrittää seuraava lainsäädäntö: kuntalaki § 1, § 27 ja § 28, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä § 6, laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä § 5 ja hautaustoimilaki § 23.

4-7.3 Työ- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringsstjänster

Vastuualue:

Työllisyyspalvelut (maahanmuuttopalvelut)
Elinkeinopalvelut (matkailupalvelut)
Maahanmuuttajapalvelut

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / 20
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	255	330			
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 4 719	- 4 775			
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 4 464	- 4 445			

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Työllisyys-, elinkeino- ja maahanmuuttajapalvelut ovat muodostaneet 1.6.2025 alkaen Sipoossa yhden kokonaisuuden, joka keskittyy Sipoon kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen. Palveluiden yhdistyminen mahdollistaa entistä vaikuttavampien palveluiden kehittämistä ja toteuttamista sekä tehostaa tiedon ja osaamisen vaihtoa.

1.1.2025 voimaan astunut uudistus julkisten työllisyys- ja elinkeinopalveluiden siirtymisestä valtiolta kuntiin on lisännyt merkittävässä määrin Sipoon kunnan yhteistyötä Keravan kaupungin kanssa.

Työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluiden osalta tärkeä yhdyspinta on myös Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, jossa asiakkaan saamat palvelut ja palveluiden välillä kulkeminen ovat yhdyspintatyöskentelyn ytimessä.

Elinkeinopalvelut kehittävät yhteistyötä Itä-Uudenmaan matkailutoimijoiden ja Vantaan Kaupungin kanssa elinkeinojen ja matkailun edistämiseksi. Yhteistyötä tehdään tiiviisti myös Keravan kaupungin elinkeinotoimijoiden kanssa.

Lainsäädännön muutokset toimintaympäristöön vaikuttavat myös kunnan mahdollisuuksiin toimia. Muutoksia on oletettavissa ainakin kotoutumiskorvauksiin sekä toimeentulotuen muodostamaan kokonaisuuteen.

Elinkeinopalvelut / Näringsstjänster

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on edistää kunnan elinvoimaa. Elinkeinopalvelut luo yrityksille edellytyksiä menestyä Sipoossa. Suotuisat toimintaolosuhteet luovat perustan kunnan elinvoimalle, yritysten kilpailukyvyille, työllisyydelle, kuntalaisille tarjottaville palveluille ja hyvinvoinnille.

Elinkeinopalvelut tekee tiivistä yhteistyötä verkostossa, johon kuuluu muun muassa yrittäjäjärjestöt, paikalliset yrittäjät, Sipoon kunnan sisäiset toimijat, Kehittämisyhtiö Keuken ja Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keudan kanssa.

Elinkeinopalveluiden toiminnan painopisteet keskittyvät elinkeino-ohjelman mukaisen toiminnan toteuttamiseen sekä tavoitteiden saavuttamiseen. Sipoon kunnan uuteen elinkeino-ohjelmaan perustuvassa matkailuohjelmassa tullaan määrittelemään keskeiset kehittämistoimet, joilla vahvistetaan kuntaan suuntautuvaa matkailua ja luodaan menestymisen edellytyksiä kunnassa toimiville matkailualan yrityksille.

Elinkeinopalvelut on aktiivisesti mukana sekä Kuuma-kuntien että Uudenmaan liiton elinkeinoyhteistyössä. Matkailua kehitetään yhteistyössä erityisesti Itä-Uudenmaan kuntien kanssa. Sipoon korven kestävä matkailua edistetään järjestämällä Hop On - Hop Off -bussilinjaa yhteistyöyhteistyössä Vantaan kaupungin ja HSL:n kanssa.

Elinkeinopalvelut kehittävät yhteistyössä yhteiskunta ja ympäristötoimialan kanssa kunnan yritystonttimarkkinointia elinkeino-ohjelman mukaisesti. Toimenpiteillä panostetaan kunnan veto- ja pitovoiman sekä yrittäjämyynteisyyden kehittämiseen.

Keski-Uudenmaan Kehittämisyhtiö Keuke tarjoaa Yritysneuvontapalvelut sipoolaisille yrityksille

ja yrittäjyyttä suunnitteleville. Elinkeinopalvelut tukee ja edistää alueellisten yhteistyöverkostojen ja yritysekosysteemien syntymistä.

Elinkeinopalvelut tapaa sipoolaisia yrityksiä säännöllisesti. Yhteistyössä Keuken ja työllisyyspalveluiden kanssa järjestetään kaksi kertaa vuodessa Yritysturnee, jossa kunnan ja kehittämissyhtiön palvelut sekä neuvonta viedään suoraan yrityksiin. Tapahtuman tavoitteena on myös kerätä yrityksiltä palautetta kunnan toiminnan kehittämiseksi.

Työllisyyspalvelut / Sysselsättningstjänster

Työllisyyspalvelut vastaa Sipoon kunnan työllisyyttä edistävien palvelujen järjestämisestä. Näitä ovat mm. nuorille suunnattu työpaja- ja ohjaamotoiminta, työvalmennus, kesätyöllistämisen koordinointi, kesätyösetelit sekä ennaltaehkäisevä kesätyöllistäminen.

1.1.2025 alkaen voimaan astunut työllisyys- ja elinkeinopalveluita koskeva uudistus siirsi työllisyys- ja elinkeinoviranomaiset valtiolta (työllisyys- ja elinkeinotoimistot, TE-toimistot) kuntiin. Sipoo ja Kerava ovat sopineet yhteisen työllisyysalueen muodostamisesta 1.1.2025 alkaen ja Sipoo on luovuttanut järjestämisvastuunsa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Keravalle.

Työvoimaviranomaisen toiminnan käynnistymisen Keravan ja Sipoon työllisyysalueella myötä Sipoon kunnan työllisyyspalvelut tekevät tiivistä yhdyspintatyötä työllisyysalueen kanssa. Tavoitteena on saada asiakas ohjattua oikeiden palveluiden piiriin ja edistettyä hänen työllistymistään. Työvoimaviranomainen laskuttaa Sipoon kuntaa yhteistoimintasopimuksen laskutusperiaatteiden mukaisesti.

Sipoon kunta maksaa työttömyysetuuksien kuntaosuutta. Kuntaosuusmalli uudistui 1.1.2025 alkaen, ja se kattaa nyt maksuosuudet työmarkkinatukea, peruspäivärahaa sekä ansiosidonnaista päivärahaa saavien sipoolaisten asiakkaiden työttömyysetuuksista.

Maahanmuuttopalvelut / Invandrartjänster

Vuoden 2025 alussa voimaan tullut laki kotoutumisen edistämisestä kasvatti kuntien vastuuta maahanmuuton koordinaatiosta ja lisäsi kotouttamispalveluiden asiakasmääriä. Sipoon kunnan maahanmuuttajapalvelut vastaavat maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämisestä ja kokonaiskoordinaatiosta.

Sipoon kunta järjestää kotoutujille ensivaiheen palveluna monikielistä yhteiskuntaorientaatiota yhteistyössä Keravan kaupungin, Sipoon opiston ja Keravan opiston kanssa.

Maahanmuuttajapalvelut tarjoaa kotoutumiseen ja maahanmuuttoon liittyvää matalankynnyksen ohjausta ja neuvontaa kerran viikossa sekä Söderkullassa että Nikkilässä.

